

חוט של חסד

הגליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרצה שלום ארוש שליט"א פרשתו לך לך | ה' חשוון תשע"ה (28/10/17) | גליון 541

והיה תמים

שהביאו: הלא איני יודע מה כתוב בו, קרא אותו לפני! השיב לו: אני אספר לך בעל פה מה שכתוב בו, שהמלך רוצה שתבוא אליו. שאל **תיכף**: רק בלי ליצנות? השיב לו: בוודאי, אמת, בלי ליצנות. ונתמלא שמחה **תיכף**, ורץ ואמר לאשתו: אשתי, המלך שלח בשבילי! ושאלה אותו: על מה ולמה? ולא היה לו פנאי להשיבה כלל, ו**תיכף נזדרז בשמחה והלך ונסע עם השליח תיכף**."

רבינו מדגיש את הזריזות של התם כמה פעמים. הכול הוא עושה 'תיכף', עד שלא היה לו פנאי אפילו לדבר עם אשתו. התם לא שואל לא חוקר לא מברר. ברגע שברור לו שזה מסר מהמלך, כל מה שממלא את לבו זה רק לקיים את רצון המלך מיד בלי שום סטייה ועיכוב.

ואילו אצל ה"חכם" הכול הפוך, עיין שם. וכך מובא על תלמידי האריז"ל שבגלל שטעו בזה, הפסידו את ההזדמנות לגאולה. האריז"ל אמר להם ביום שישי שיבואו אתו לירושלים להתפלל בכותל המערבי והם היססו וביקשו ממנו רשות להתייעץ עם נשותיהם, והוא אמר להם: 'אם כך, תישארו עם נשותיכם. אם הייתם באים אחרי בתמימות – הייתה באה הגאולה'. כי דברי האריז"ל הם מסר מאת ה', כמו נביא ממש, לא שייך להתלבט או לעשות שום שיקול. הנביא יודע הכול, ואם הוא אומר לקום וללכת, עוזבים הכול ורצים אחרי.

תמימות היא יציבות והתמדה

כמו כן 'תמימות' פירושה התמדה כמובא במלבי"ם במשלי (ב כב): "גדר התמימים שמעשיהם קבועים ובתלי משתנה בשום זמן, בין בעת הטובה בין בעת רעה, אחר שעושים הכול לשם ה' בלי פנייה חיצונית". נמצא שאי אפשר לסמוך על אף אחד, רק על התמים. כי כל אחד בסכנה גדולה ליפול ממדרגתו ומעלתו וצדקותו, אבל התמים – 'הולך בתום ילך בטח', והוא קבוע וחזק במעלתו, לכן זכה התם הקדוש לכל מעלה עד לרום המעלות. המלך ידע שרק עליו אפשר לסמוך באמת, כמבואר במעשה שהתם מקבל את כל האוצרות.

לכן בחר ה' יתברך באבותינו התמימים אברהם התמים, יצחק שנקרא עולה תמימה, ויעקב שנאמר עליו 'איש תם', כי ידע שעליהם אפשר לסמוך, ולפיכך בחר בהם להוציא מהם את עם ה'.

מכאן נלמד לענייננו, שכל העליות

רבים. הוא נוסע ואפילו אינו יודע לאן. אחר כך שבתי וחיפשתי במפרשים וראיתי שכיוונתי לדבריו הקדושים של האור החיים: "כוונת הכתוב הוא להודיע חיבתו של אברהם שלא נתעכב אפילו שעה אחת, אלא בגמר דברי ה' 'לך לך' תכף 'וילך אברהם' ולא נתעכב לשום סיבה ועזב את אביו ומולדתו". וכן מובא ב'מעם לועז' שהלך עוד באותו יום ולא חיכה לשיירה ולא קנה שום דבר גם לא דברים הכרחיים.

תמימות היא שלימות

אכן זהו שבח גדול מאוד לאברהם אבינו, ובזה ניכרת תמימותו הגדולה, ה' אומר לו – הוא יודע קם ועושה בלי שום שהות, ללא אומר ודברים. כי מידת התמימות פירושה 'שלימות' והיא כוללת עניינים רבים.

'צדיק' זה מי שעושה כל מה שאומרים לו, ועל פי הרמב"ם בהלכות תשובה מספיק שזכויותיו מרובות מעוונותיו והוא כבר נחשב צדיק. אבל 'תמים' הוא מושלם, הוא עושה מעבר למה שהוא חייב, הוא מדייק היטב בפנימיות כוונת המצווה ועושה בכל לבו, בדיקנות, בנאמנות, בזריזות, בחשק, באהבה, מכל הלב, הוא משלים את עצמו גם בשלימות טהרת הלב מכל פנייה מכל קנאה מכל גאוה. ממש מושלם.

וראה לדבר שהתמימות גדולה מן הכול ממורנו ר' נתן שאמר על עצמו שכל מה שאמר רבינו – קיים ועשה, אבל עדיין אינו יודע את יצא ידי חובת התמימות של רבינו, כי התמימות היא מעבר לקיום וציות. התמימות היא ממש להתאחד עם המצווה.

ואצל אברהם אבינו רואים את התמימות הגדולה, ולכן נקרא 'אברהם אוהבי', כמו שאומר הרמ"ד וואלי על הפסוק "ורצונו תמימי דרך" – "כי כבר ידוע שאין אהבה אלא בדומים, שהתמימים הם ודאי הדומים אליו יתברך, ולכן כביכול עושה חברותא עמהם, וזה גורם אליהם שמצליחים בכל מעשיהם".

תמימות היא זריזות

וכן רואים את המידה הזאת אצל התם הקדוש מסיפורי מעשיות: "התם, **תיכף** שהגיע לו האיגרת, אמר להתם השליח

התמים הגדול, שהקדוש ברוך הוא אומר לו "התהלך לפני והיה תמים". הפסוקים הראשונים בפרשת השבוע מספרים שהקדוש ברוך הוא אומר לו 'לך לך מארצך' – ומיד כתוב 'וילך אברהם' וכו'. קראתי והתפעלתי. אומרים לבן אדם ללא שום התראה מוקדמת 'קום ועבור מדינה', והוא פשוט קם ונוסע!

כל אחד ינסה לדמיין את המציאות ולחשוב שהוא מקבל הוראה כזאת, מן הסתם היה מבקש לחשוב קצת, שייתנו לו לפחות כמה חודשים להתארגן, אולי ללמוד את השפה, לברר קצת על מזג האוויר, על האנשים, לארוז, לקנות צידה לדרך וכו' וכו' – מה פירוש

הדבר שאברהם פשוט קם ונוסע, ועוד בגיל שבעים וחמש, והוא לא היה נווד בודד, הוא היה נשוי ואתו היו בני לווייה

התורה הקדושה, המלמדת אורחות חיים, נוהגת לשבח את הצדיקים, כמובא ברש"י בראש פרשת נח: "הואיל והזכירו סיפר בשבחו שנאמר 'זכר צדיק לברכה'", כדי שנתבונן בדרכיהם ונצעד בעקבותיהם בבחינת 'זכה ראה וקדש'.

כאשר למדתי בפרשת נח את הפסוק 'נח איש צדיק תמים', שאלתי את עצמי מה גדול יותר 'צדיק' או 'תמים'? מתוך הפסוק נראה בבירור ש'תמים' גדול מ'צדיק' והפסוק הולך ומונה את מעלותיו מהקטנה אל הגדולה. והדעת נותנת שאם כבר שיבח אותו במעלה השלימה, אין צורך להוסיף מעלות פחותות מכך. אם כן ודאי שהתמימות גדולה מן הצדקות. וכן מובא ברש"י על הפסוק 'כי אותך ראיתי צדיק לפני', ולא אמר 'תמים', מכיוון שהזכיר רק מקצת שבחו בפניו, כלומר שהצדקות היא מקצת שבחו ואילו התמימות היא רוב שבחו.

התמים הגדול

לאור זאת התבוננתי באברהם אבינו,

מוסדות
"חוט של חסד"
מפיצים את אור היהדות בעולם כולו
בדרכים רבות

- * הפצת ספרים בלמעלה ממליון עותקים.
- * ישיבות וכוללים לבעלי תשובה.
- * תלמוד תורה גנים ובי"ס לבנות.
- * שיעורים כל ערב ע"י מרצים במרים בכל הארץ.
- * למעלה מ2 מליון דיסקים הופצו בארץ ובעולם
- * אתר אינטרנט עולמי ב5 שפות עם למעלה מ5 מליון מבקרים בשנה

בא היה שותף עמו, התקשר עמנו
02-5812210

פנינים חסידות ברסלב

לכל אדם יש שלב בו הוא מקבל קריאה ללכת פנימה, אל תוך עצמו, על השלב הזה בחיי אדם אומרת התורה לכל אדם **"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך"** כי כל אדם שנדבו לבו להתקרב לאל רם נקרא 'אברהם', שהוא מלשון 'אבוא רם', ושלב זה מגיע רק אחרי שאדם שובר את כל הפסלים של אנשי סביבתו ושלו עצמו, שאז הוא מתחיל לשמוע את דבר ה' ואומר לו "לך לך" תתבונן בבחינה מחודשת בדעות ובמידות שלך, שפפש ומשמש במעשיך, תבדיל בין טוב לרע, ובין טוב ליותר טוב.

התבוננות זו, היא יסוד ופושש העבודה, והיא שייכת לכל אדם, לחפש את עצמו, עד שיגיע 'לאהוב את עצמו עם השם יתברך' כי מי שמגיע 'לאהבה' מגיע לדבר ואינו חפץ כל חייו וטעה לחשוב שזה נמצא במחוזות רחוקים ממנו, כמו שסיפר רבי נחמן במכתב של יציאת אחד שחלם על אוצר גדול שנמצא מתחת לגשר של וינה, וכשהקיץ, היה החלום כל כך בהיר בעיניו שהחליט לנסוע ולחפש את האוצר, כשעמד עם משתהה לאן יפנה ואיך יעשה עבר חיל ושאל למעשי,

החליט לספר לו ויתחלקו יחד בשלל, והנה אומר לו החייל שגם הוא חלם אמש על אדם שנקרא כך וכך ואמר את שמו של זה שעומד מולו ושמתחת לביתו יש אוצר... ונסע היהודי לביתו חפר ומצא את האוצר.

סיפור האוצר שמתחת לגשר הוא הסיפור של כל אדם, האוצר של כל אדם נמצא אצלו, אך מכיוון שיש לו פחד מלהכיר בזה הוא מחפש את האוצר אי שם ורועה בשדות זרים, עד שלפעמים מתמוזל מזלו והוא מגיע לצדיק שמעורר אותו לחפש את האוצר אצלו בביתו, שזהו אור נשמתו, ושרק בהגיעו שם ימצא מנוחה לגופו ומרגוע לנפשו שזה בחינת 'אחד היה אברהם', כי זו הייתה עבודתו העיקרית של אברהם, שהיה משוטט בדעתו ימים ולילות במחשבה על מהות הבריאה, מתנתק מאנשי סביבתו עד שזכה להכיר את מי שאמר והיה העולם, ולהוריד שכירתו לעולם, כי הדוד יורד להתייחד עם הכלה כפי החשק של הכלה אל דודה, וכשאין בארץ חושק ודורש דבר ה' מתקיים בחינת "ויתעצב אל לבו", כמו שהיה לפני דוד המלך, שלא היה נביא ושליח השם ראוי להבין המכוון

בעת שְׁהֵיָה רבי אברהם ב"ר נחמן בארץ יִשְׂרָאֵל, הִיָּה נֶסְתֵּר מֵאֵד מְעִינֵי בְּנֵי אֲדָם, וְהִחְבִּיֵא אֶת גְּדֻלּוֹתוֹ מֵאֵד, שֶׁלֹּא יִכְיֶרוּ וְיִרְאוּ אֶת גְּדֻלּוֹתוֹ, וּמִשּׁוֹם כֵּן לֹא הִיָּה לוֹ בְּמָה לְפָרְנֵס אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ, וְהִגִּיעוּ הַדְּבָרִים לִידֵי כֶּךָ שֶׁפִּעַם בְּאֲמַעַע הַשְּׂבֵת קִנְטְרָה אוֹתוֹ וּזְגֻתוֹ מֵאֵד עַד שֶׁשְׁלַחָה אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ, וְהִלֵּךְ לְבֵית רַבִּי מֵאִיר אֲשָׁנָי זָכְרוֹנוֹ-לְבָרְכָה, וְקִשְׁפָה לוֹ מִמָּה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו הַתְּפִלָּה רַבִּי מֵאִיר מֵאֵד, נִעְנָה לוֹ רֶאֱבֶרֶן בְּהַמְלִיצוֹ עַל מִיָּשָׁה וּזְגֻתוֹ, וְאָמַר בְּצִחוּת: אֵלוֹ לֹא הִיָּה אֲבָרְהָם אֲבִינוֹ מִפְּרִנְס אֶת שְׂרָה אֲמֵנוּ גַם הִיא הִתְּהַ מְשֻׁלַּחַת אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ. (שיש"ק ג-תסה)

- ★ א ב של החיים
- ★ עבודתו האדם היא למצוא בתוך מה שעובר עליו מה' ויתברך רוצה ממנו, לאיזו תקלית הוא מכון ומוליך אותו.
- ★ הקב"ה הוא אינסוף לכן החפוש אחריו הוא גם אינסופי.
- ★ החפוש אחר בת המלך שהיא האמונה השלמה מְבַרֵּךְ סְבִלְנוֹת רַבָּה וְאֵרֶךְ רוּחַ.
- ★ צריכים לחפש תמיד ענין ועוד על מה לומר תודה, ועל מה לעשות תשובה.

שׁו"ת של חסד

הדלקת מזוג במקום ציבורי כשהמיעוט מתנגד

דיון המוגש ע"י בית ההוראה "חוט של חסד" מאת הרה"ג ר' אלחנן שלום אלגרווד שליט"א

ר"ת ההוראה דודמ"צ דק"ק "חוט של חסד" ודיין בבית"ד "משפט נאמן"

שאלה: האם במקום ציבורי כגון בית כנסת/בית מדרש/כולל וכד', ניתן להדליק מזוג גם כשהמיעוט מתנגד לכך בטענה שהם גרישים לעור ואף יכולים לחלות עקב כך?

תשובה

א. מקור הדין
איתא בגמ' [ב"ב כ"ב סעי' כ"ג ע"ג] וז"ל: "רב יוסף היה ליה הנהו תאלא [דקלים קטנים] דהוו אתו אומני [מקיי דם] ויתבי תותייהו, ואתו עורבי - אכלי דמא וסלקי אבי תאלי ומפסדי תמרי. אמר להו רב יוסף: אפיקו לי קורוקר מהכא [סלקו מכאן את מקיי הדם שגורמים לעורבים שיעוקו "קורוקר" לבוא ובקר נגורם לי הפסד ממוני]. א"ל אבבי: והא גרמא הוא? א"ל: הכי אמר רב טובי בר מתנה, זאת אומרת: גרמא בניזיקין אסור. והא אחזיק להו [מבארים תוס' שמקיים שם דם?] הא אמר רב נחמן אמר רבה רב אבהו: אין חזקה לנתוקן [מבארים תוס' בשם ר"ת שעל אף שרב יוסף הקנה להם הקרקע, יכול לחזור בו כיון שהו קניין שיעוקו "דחיקה סבור רב יוסף שיוכל לסבול אותם והתברר לו שלא יכול לסבולם]. ולא איתמר עלה, רב מרי אמר: בקוטרא, ורב זבדי אמר: בבית הכסא [כלומר שאין חזקה לנתוקן רק בדברים אלו שמסוריהם ביותר נראים לעיניים, ומודבר בבית הכסא בזמנם שהיה מעל הקרקע ולא היה מכוסה; אבל בשאר דברים יש חזקה לנתוקן ואי אפשר לדרוש מהם להפסיק?]. אמר ליה: הני לדידי דאנינא דעתאי, כי קוטרא ובית הכסא דמו ל"י."

הרא"ש וז"ל: "וכן היא דרב יוסף... וכתב אדוני אבי הרא"ש ז"ל: 'מכאן משמע דכל דבר שידוע שאין המערער יכול לסבול, אף על פי ששאר בני אדם סובלין אותו, אין לו חזקה כנגד המערער הזה'". וכן פסקו להלכה השו"ע והרמ"א [ח"מ סי' ק"ה סעי' ל"ט ו-מ"א].

על סמך הגמ' והרא"ש והשו"ע הנ"ל, פוסק הגר"מ פיינשטיין זצ"ל [שר"ת אגרות משה ח"מ ח"ב סי' ת"ח] שאפילו מי שמעשן בביתו הפרטי וברשותו, ומגיע העשן לבית שכנו ונגרם לו צער מכך, יכול השכן למנוע ממנו מלעשן.

ב. הדין בפתיחת חלונות או הדלקת מאוורר במקום ציבורי
ומצינו שדנו הפוסקים בעקבות המקורות הנ"ל, מה הדין גבי פתיחת חלונות או הדלקת מאוורר במקום ציבורי בימות הקיץ [וכן איפכא בימות החורף] כאשר הציבור נחלקו בדעותיהם.

בספר תורת הישיבה [פרק כ"א ס"ח ובהערות 15-16 שם] הביא בזה מח' הפוסקים בתר מי אזלין: (א) אליבא דהג"ר ישראל מסלנט זצ"ל, בימות החורף הדין הוא עם מי שרוצה לסגור את החלון/לכתוב את המאוורר ואפילו אם הרוב רוצים שהחלון/המאוורר יישאר פתוח, ובימות הקיץ הדין הוא עם מי שרוצה לפתוח את החלון/להדליק את המאוורר ואפילו אם הרוב רוצים שהחלון/המאוורר יישאר סגור. והביא איתא לדבריו מהמשנה בפאה [פ"ד תר"ב, ע"ג]. וכן פסק ספר תורת הישיבה הנ"ל. (ב) ברם הגר"ח קנייבסקי שליט"א [דרך אמונה על המשנה בפאה הנ"ל ד"ה "אפילו"] חולק על דבריו וסובר שגם בדברים אלו אזלין בתר הרוב ואין היחיד יכול לעכב, והביא ראיה לדבריו מדברי המש"ב [ב"ב נ"ג ס"ק נ"ג] הכותב שהמנהג כיום הוא שבכל דבר אזלין בתר הרוב (ופשיטא שכל זה במקום שבו כולם שותפים שווים, כגון בית כנסת של רבים; אבל במקום שאין בו שותפות לשאר המשתתפים, כגון בית כנסת של יחיד או כולל אברכים וכד', אזלין בתר דעתו של בעל הבית או האחראי הממונה מטעמו, דהיינו כמו בבית פרטי שאזלין בתר דעת הבעלים). כך דגו פוסק הגר"ש ואזנר זצ"ל [שר"ת שבת הלוי ח"ט סי' רח"א]; וכן פוסק ספר משפטי התורה [ח"א סי' פ"ט], וכותב שם שכיון שלרוב בני האדם מזיק פתיחת החלון/המאוורר בחורף מפני

הצינה שנכנסת דרכו או סגירת החלון/המאוורר בקיץ כאשר הם זקוקים למשבי רוח מרובים להקלת הנשימה והחום, לפיכך נחשבים הרוב כאיטניסיים שאינם יכולים לנהוג באופן שונה משום שזוהי הדרך המקובלת בזמנינו, והרוצה לשנות נחשב כמזיק, משום שדין הרוב כדינא דרב יוסף בגמ' ב"ב הנ"ל [שהובאה באות א'] שיכולים לעכב על המיעוט, ועיי"ש שנסמך על מה שכתבו השו"ע והרמ"א בחו"מ סי' קנ"ה [סל"ט].

ולכאורה על להקשות על כל השיטות הנ"ל שסוברים שאזלין בתר המקובל או בתר הרוב אף במקום שבו עלולים אחרים לחלות כתוצאה מכך, דהלא הביא הב"י [ח"מ סי' ק"ה סעי' ז'א] (ט"ו) [בשם הריב"ש דהא דתנן שאינו יכול לומר "איני יכול לישן מפני הפשיט ומקול הריחיים", זהו דווקא באנשים בריאים, אבל החולה יכול לעכב, וכדאמר רב יוסף [ב"ב כ"ג ע"א] "הני לדידי כוויטרא ובית הכסא דמו ל"י", וכן פסקו שם הרמ"א [ס"ט], וכן בסי' ק"ו ס"ב שבמקום חולי וקול כיוצא בו ששומי לו לא מהני אפילו חזקה] והשו"ע [ט"ז] כ'לומר שדווקא אותם אלו שיכולים לחלות בקיץ מפתיחת החלון/המאוורר ואפילו שהם המיעוט, דינם כדבר יוסף שמעכבים על השאר?

אלא שמבואר בחו"מ [ח"מ ב"ב סי' י"ג ס"ק י"א] שדברי הריב"ש לא נאמרו במקום שימוש רגיל ומצוי, ועל סמך דברים אלו כותב בספר משפטי התורה הנ"ל שכיון שפתיחת החלון/המאוורר בקיץ או סגירתו בחורף הוא שימוש מקובל מצוי ורגיל, לא יכולים החולים למחות ולעכב את הרוב מלעשות כן.

ג. הדין בהדלקת מזוג במקום ציבורי
כל הנ"ל נאמר לגבי פתיחת חלון והדלקת מאוורר; אולם לגבי הדלקת מזוג כותב בספר תורת הישיבה [הנ"ל ובהערה 17] שלא אזלין בזה בתר הרוב בימות הקיץ אלא חובה להתחשב בדעת המיעוט, והביא ראיה לדבריו מדברי הגר"ש ואזנר זצ"ל [שר"ת שבת הלוי ח"א סי' ש"ז] הפוסק שזקן שמזיק לו קור המזגן בבית הכנסת, שרי לו לפתוח את החלון כדי להתחמם למרות שגורם בזה צער לאחריו, ולא אזלין בזה

חצות לילה אקום להודות לך

המשך דבר ראש הישיבה

והירידות של האדם בעבודתו – מקורן בחסרון תמימות, כי התם יציב וחזק בעבודתו, ולא מתפעל מהזמנים הטובים והרעים, ולא מהחשק וההתלהבות שיש לו או שאין לו, ולא משום מצב נפשי או גופני, כי כל מגמתו לעבוד את בוראו בכל מצב, לכן לעולם אין לו נפילות, והוא תמיד עושה ומתקדם. לכן ההיכרות הראשונה שלנו עם אברהם אבינו בחומש היא במידת התמימות והזריזות שלו, כי מאנך הכול מתחיל.

תמימות אינה טיפשות

אבל חשוב מאוד לדעת, בפרט בדורנו, שהתמימות צריכה להיות עם ה' יתברך, כמו שכתוב: "תמים תהיה עם ה' אלוקיך". התמימות היא במה שכתוב בתורה ובספרי הפוסקים הלכה למעשה ובספרי צדיקי האמת, בלי לסטות ולזוז ימין ושמאל כחוט השערה. תמים אמתי לא ילך ב"תמימות" אחרי רבנים שהם עצמם אינם תמימים ואינם נאמנים לתורה ולחז"ל בתמימות.

לכן אנשים שהולכים בעיוורון – אינם תמימים. אנשים טיפשים – אינם תמימים. רבינו מדגיש שהתם הקדוש לא היה טיפש. לכן רואים לאורך כל הדרך במעשה מחכם ותם, שהתם לא מתבלבל הוא לא אז מתמימותו הגדולה. אבל ה"חסם" – דווקא הוא כל הזמן מתבלבל, ממש כמו שיכור, וכל כולו רק ייסורים וצער. כי התמימות היא החכמה העמוקה ביותר: לחפש אמת ולמאוס בשקר.

אברהם אבינו ע"ה לא קיבל ב"תמימות" את אותה אמונה טיפשית שקיבל מאביו ומכל בני הדור. כשהוא ראה את השקר – הוא קם וזעק 'זה שקר!' תמימותו התבטאה בכך שהוא חיפש את האמת בכל כוחו, ולא היא יכול לסבול שקר וזיוף – זו תמימות אמתית.

תם אינו טועה

ואדרבא, תמים אמתי – אי אפשר להטעות אותו, כי הוא לא אז מהתורה ולא יכול לסבול שום סטייה מהתורה. הוא מכבד את כולם, ולא חולק, ולא נלחם, אבל אם הוא רואה דברים שאינם כפי התורה, אפילו אצל הרב שלו – הוא 'שומר מרחק', וממשיך לחפש רבנים שידריכו אותו בדרכי התמימות. לכן כדי שהתמימות לא תהפוך לטמטום צריך לדעת שההלכה היא ה"מצפן" של התמימות, כל "תמימות" שאינה מכוונת לדיוק בהלכה המקובלת והמסורה – היא סכנה גדולה והיא היפך התמימות.

'הצור התמים פעלו' יזכנו להיות 'תמימי דרך ההולכים בתורת ה', ויצילנו מהתמימות של הסטרא אחרא ש'רגליה יורדות מוות', ובזכות אבותינו התמימים נזכה לעבוד את ה' באמת ובתמים ויתקיים בנו 'הולך בדרך תמים הוא ישרתי', אכ"ה.

נא להתפלל לרפואת משה בן אידה, גילה בת ציפורה, תמו בת מרים

ויהי בחצי הלילה, והנה הפלא ופלא: רבי ישראל קרדונה, הרב, קם כארי בגבורה ממיטתו, נוטל ידיו, ופותח באמירת 'תיקון חצות' במתיקות עצומה כאילו לא עבר עליו מה שעבר, רק לפני שעות ספורות. קולו הטהור הזך חדר מבעד למסכי השינה העמוקה שבה נתון היה תלמידו. רבי ישראל בער פוקח את עיניו, מקשיב, וליבו נמס בקרבו: איך אפשר להישאר באדישות במיטה כששומעים תיקון חצות כזה!?

לך עצמותי זעקו כאב, אך הוא התגבר וקם אף הוא... כאשר התקרב אל רבו, נדהם ממראה עיניו: פני רבו בערות כלפיד אש ונדמה היה כאילו החדר כולו רועד. תיקון חצות כזה לא זכה לשמוע ולראות הרבה זמן. על קורות אותו לילה נשגב זה, לילה של קימת חצות במסירות נפש, לא חדל רבי ישראל בער לספר.

השחר עמד להפציע, עת התעטף רבי ישראל קרדונה בטלית, הניח תפילין, ופתח בתפילת שחרית שלא מעלמא דדין; כל מילה ומילה יצאה מפיו בהתרפקות וערגה נוראה לחי העולמים. לתפילתו זו התלווה גם תלמידו.

בינתיים התעוררו אנשי הכפר משנת הלילה הערבה ופנו ללכת איש איש לעבודתו, מי לרפת, מי לפרדס. מי אל לול העופות ו מי אל גינת הירק. פתאום, מגיע אל אוזניהם קול ניגון תפילה מעולם אחר, כמוהו לא שמעו מימיהם. והניגון משך את כל שומעיו, לא היו יכולים לעמוד בפניו. הם נשאבו אחרי הקול המופלא ורגליהם הוליכו אותם אל חצר הבית, בית הככר אשר בתוכו התפלל רבי ישראל, שם התגודדו כולם.

... "כי הוא לבדו מרום וקדוש, פועל גבורות, עושה חדשות בעל מלחמות" – – – והניגון ממשיך וממשיך... "ברוך... יוצר המאורות" – – –

מה זה היה להם?! התפילה הערבה והמתוקה חודרת אל כליותיהם, והם עומדים טנועים בקרקע מבלי יכולת להמשיך לעבודתם. השמועה על התפילה הנפלאה פושטת חיש, וכל אנשי הכפר התאספו להאזין לה, כשכל גשמיותם מתבטלת כליל מאותה עצמת הניגון של התפילה נלבבת שאותה לא, לא שכחו לעולם.

כך עמדו משתאים הכל מן התפילה הנדירה, ומן האיש הרוחני הנשגב שעמד לפניהם. כולו אומר חרדת קודש. מראהו מבטל כל ישות ומציאות וזועק את זעקת "איה מקום כבודו להעריצו"...

משנסתיימה התפילה הם עמדו שם כל תושבי הכפר, כמעט, כשבידם איש איש מתנת ידו מפרי עמלו ומוצריו. מבקשים לתת לרבי מנדבת ליבם ולהתברך מפיו הקדוש. הרפתן, עם כד חלב בטיה היישר מן הרפת בתוספת מוצרי חלב ובגיות מעשי ידיו, הלולן ובדידי ביצים טריות שהוטלו רק הבוקר. הפרדסן ובדידי מלוא הטנא פירות העונה טריים, מעושרים. הירקן עם סלסלת ירקות הגינה. והגון ובדידי עלים ריחניים לברכת צעי, עשבי בשמים...

נותנים מתנתם בשמחה, מודים, מתברכים ומתרגשים.

בקע האור ונקשו קלות על הדלת. האיכר היהודי שניגש לפתוח, כמעט התעלף למראה עיניו; שני אנשים חיוורים ורועדים, נוטפי מים ומכוסים בוץ עמדו שם. טוב לב ורחמן היה האיכר היהודי. ברב חסדו מיהר להכניסם פנימה אל הבית החם, מבלי לדעת את שמש וזהותם חסד עושים עם כל אדם. הוא נתן להם לרחוץ את בשרם ולהחליף את בגדם. בנתיים הוא פנה להרחיח משקה חם ומהביל לחמם את השניים הקפואים. אך הם לא נגעו בדבר טרם פנו להתפלל תפילת

אמת ספר המידות! יצונו

מי שרצה לעבר על הים, יוליך עמו איזה צפור ואיזה דג הים, וזה סגלה לעבר את הים בְּשָׁלוֹם. [דרך א']

ערבית, כאילו מאומה לא ארע. כשחזר בעל הבית עם הקומקום החם והכוסות אל החדר, גילה כי השניים שקועים בתפילה עמוקה... משסיימו, שתו מן המשקה והודו מקרב ליבם אל מארחם. מבט אל הרחוב הודיע כי אין להם לאן לחזור. מה גם כי עצמותיהם של השניים דאבו, גופם היה תשוש מן הצעידה המפרכת ומן הקור מתאים היה כי יישארו בבית זה ללינת הלילה...

האיכר אכן חמל עליהם וברב חסדו הציע להם מיטות. רבי ישראל בער נפל אין אונים על המיטה כשהוא ממלמל את קריאת השמע, ורגע לפני שנעצמו שמורות עיניו שמע את מורו ורבו קורא בדביקות קריאת שמע, אומר וידוי וכמה דיבורי התבודדות כאילו כחיו עמדו במתניו.

'אחרי לילה כזה', הררה רבי ישראל בער טרם נרדם, 'וודאי ובוודאי כי פטור אני מקימת חצות; איך אפשר לקום חצות אחרי שיטפון כזה?! אחרי שברון עצמות שכזה?! ה' אנוס אני ופטור מן החצות' עוד רגע קט, ותרדמה עמוקה נפלה עליו.

הלילה הזה, נראה היה בתחילתו כמו שאר לילות החורף הצפוני, רגיל לחלוטין, מעט קור, צינה וטפטופי גשם קלים שירדו לרקע הרוח הקלה. אלא, שהלילה הזה, כך התברר מאוחר יותר, היה שונה מכל עונת החורף של השנים האחרונות. אמנם הוא החל בטיפות גשם אחדות, אך עד מהרה הן הפכו לסופה של ממש; הרוח שרקה בעז, מניעה את צמרות העצים ומטלטלת אותם אנה ואנה. ערפל כבד כיסה את הראות, ומטר עז החל יורד על פני האדמה. שלא לדבר על כך שהרחובות היו שוממים מנפש חיה פרט לשניים.

על אם הדרך המובילה אל אחת המושבות הגליליות נראות שתי דמויות המשוכרות רגליהן באיטיות, נזרות שלא לטבוע באחת השלוליות שכבר החלו להיווצר על הארץ ונעשו עמוקות יותר, גם נוהרו מלהחליק, חלילה.

ואז ארע הבלתי צפוי. ברק אימתני ומסנוור הביזק במרומים והאיר את העמק כולו. כעבור רגעים ספורים, החריד רעם אדיר את הסביבה, כשהדיו מתגלגלים ברעש מחריש אוזניים. השניים ברכו את ברכות הרעמים וברקים. ואז, באחת האות ניתנה, ארובות השמיים נפתחו, וגשם עז החל ניתן ארצה כשהוא הולך וגובר ומתעצם ומתחזק מרגע לרגע. בתוך שעה קלה הפכה הבקעה בשתוכה צעדו השניים, לנהר אחד גדול, שוצף וגועש, הסוחף את כל הנקרה בדרכו ללא רחם.

השניים, הצועדים בעמק לא היו אלא, שניים מחסידי ברסלב, הרב והתלמיד. רבי ישראל קרדונה ותלמידו רבי ישראל בער אודסר. הם יצאו בשעות אחר הצהריים למסע במושבות שבסביבות טריה, למטרות צדקה וחסד. בעת צאתם לדרך, זרחה השמש, והשמיים הבהירים אפילו לא רמזו על הסערה הממששת ובאה. הם לא שיערו כלל את המצפה להם.

עתה, מצאו את עצמם בתוך העמק האפל והחשוך, תחת 'שבר ענן' שהמטיר על ראשם מטרות עז, והרטיב אותם עד והקפיאם עד לשד

עצמותיהם. האדמה המוצקה הפכה באחת לעיסה דביקה וטובענית, והם בוסטו בתוכה באיטיות, שקועים עד ברכיהם. הערפל הכבד הכביד עד מאוד על ראייתם וגרם להם לאבד את דרכם, וכך הלכו השניים ותעו שעות ארוכות, מבלי לדעת היכן הם נמצאים. מרגע לרגע הפכה הצעידה למייגע ומתישה יותר ויותר. בקושי הצליחו לחלץ רגל אחת מן הבוץ הדביק, וכבר טבעה השניה...

השניים, כמו של חסיד ברסלב אמיתי, ויהודי מאמין, הרימו עיניהם לשמים והודו לרבוננו של עולם הכל יכול על המצב אשר אליו נקלעו. הן כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד, כל מה שה' עושה הכל לטובה. ואם טובה היא זאת עבורם וודאי ובוודאי שראוי להודות עליה. והם הודו מכל הלב.

כעבור זמן רב של צעידה בתוך בריכה בוצית קפואה, הבחינו פתאום בניצוץ של אור המבליח מרחוק. עיניהם של השניים אורו: משמע, קרובים הם למקום יישוב! כל עוד רוחם בם, גררו עצמם עד למפתן הבית ממנו

חינוך באהבה

לא בבית ספרנו פרק ח' מאת הרב יצחק אבוּחצירא. יועץ חינוכי, מאבחן ומטפל.

ההנהלה לא תוכל להוות תחליף להורים.

יורק מבית הספר.

אז אולי שיתחיל דף חדש במקום אחר?! ספק אם הוא צולח את המבחן של המפקח בתלמוד תורה החדש, ועד שימצאו לו בית ספר, מה יעשה???

אולי ילמד עם אבא שלו חברותא, כדי שלא יפסיד לימודים? תסלחו לי על ההומור, אבל אבא שלו לא מצא בשבילו חצי שעה ב-5 שנים האחרונות, עכשיו הוא ילמד איתו! אז אולי מהאמא תבוא השיועה? היא גם כן לא יכולה לראות אותו ושולחת אותו "לאיזה בית נכנסת בשכונה" שילמד שם ולא יפריע לה. ומה יוסי באמת עושה? יוצא לטייל ברחובות, מנסה להכיר חברים חדשים, אולי גם לקנות פלאפון עם אינטרנט, או לשמוע רדיו ב30 שקל של החבר שלו.

תוך כמה ימים שכאלו, יוסי עובר את הנאי הקבלה של המראה החיצוני שלו בחברה החדשה שהוא עובר אליה: "מה זה התספורת הזאת שלך, אתה לא חושב שהגיע הזמן ל"סדר" את עצמך? הם אומרים לו, עוד כמה מנפשים ו"ירידות" והוא נשבר וכבר מוכן לעשות פטרייה עדינה בשיער.

"תעשה את זה מדורג, כך שאבא שלי לא ירגיש - הוא יהרג אותי" הוא מזהיר את הספר. וכך לאט לאט יוסי מתדרדר ומצטרף למעגל הנשירה. אתם חושבים שהגזמתו?! אני מוכן להפגיש אתכם עם מאות נערים, שעברו בדיוק את אותו התהליך.

שמור על קשר!

הורים יקרים! זה לא סוד, שילד חריג מתקשה מאוד להסתדר בכיתה ובחברות ילדים וגילים. גם אם הם לא משדרים לו את זה, הוא מרגיש את זה לבד.

אנחנו צריכים להבין טוב טוב! שאפילו אם הילד ילמד בכיתה הכי מוצלחת - הוא עדיין לא גדל לבד והוא תמיד צריך בדיקה, תמיכה וזעזוע.

לאורך כל שנות הלימוד של הילד, אנחנו צריכים לעקוב, לבדוק, לשאול ולהתייעץ. הורים ששולחים את הילד לבית הספר הכי טוב ולא באים או מתקשרים לבית הספר מידי פעם, שיסלחו לי, אבל הם לא הורים אחראיים. עלינו לדעת, שפעמים רבות יש לילד שלנו בכיתה התמודדויות קשות מאוד - בלימודים או בחברה ולפעמים מחוסר הבנה או הדרכה, בעיות או טעויות קטנות יכולים לגרום אותו לפי שחת.

כשאנו באים לבדוק ולראות מה קורה עם הילד, אנחנו בולמים הרבה מהבעיות. מצד אחד אנחנו משוחחים עם המורים וכך שומעים במה הילד מתקשה ויכולים לעזור לו בזמן ומצד שני הילד רואה שאנחנו דואגים לו וגם רואים את מעשיו וזה מדרבן אותו להתאמץ ולהשתדל יותר.

אם אנחנו גם תומכים, מעודדים ומתפללים, זה ממש ראוי לשבח! הורים יקרים! אם נשכיל להבין שכאשר אנו חושדים שיש לילד שלנו בעיה ובמיוחד אם המורה מביא לתשומת ליבנו, שיש משהו עלינו לשמוע, אנחנו יכולים להציל את הילד. למה צריך להיכר מאוחר?? ואחר כך לריב מי היה גורם לנשירה של הילד, ההורים שלא היו בכיתה או המורה וההנהלה שלא היו אכפתיים. עלינו להראות נוכחות לפחות פעם בשבועיים ולבדוק מה קורה עם הילד.

בכל מקרה, על מי חובת האחיות? "חובת הדיווח על הבעיה - היא של המחנך וההנהלה. חובת הטיפול והמעקב ליישום ההחלטות של הגורם המקצועי - היא על ההורים!"

כמובן שכשהנהלה רואה שההורים רוצים לעזור לילד אז גם היא נרתמת. אך בפירוש

ההורים את תגובתם השטחית, לא "חופר" להורים יותר מידי, הוא מבין עם מי יש לו עסק ואומר לעצמו: "מעניין, הילד מעתיק מהלוח רק חצי מהעבודות, אם אני שולח מכתב להוריו, אז הוא משלים עוד חצי בבית, שוחחתי עם הוריו כבר כמה פעמים שכנארה יש לילד בעיה, אך ההורים לא רוצים לעזור לו, מצידו - שלא יעשה כלום העיקר שלא יפריע לי בכיתה. את המפקח והמנהל ידעתי, אני כלפי שמיא פטור"

בשיעורים, המורה כמעט ולא פונה ליוסי בשאלות, שהרי הוא אף פעם לא טורח לענות, אז בשביל מה לבייש אותו.

גם בחברה יש ליוסי קצת בעיות, רוב החברים של יוסי לומדים ברצינות בכיתה, מכינים שיעורי בית, חוזרים ביחד למבחנים, מציעים עובדים, משקיעים, מצליחים ונהנים. אבל ליוסי קשה, הוא כבר לא מוצא עניין בלימודים, בכיתה ובחברים. כבר הרבה זמן שמשעמם לו, החומר הנלמד מעל רמת הבנתו ואת העבודות שמעתיקים מהלוח, הוא כבר מזמן לא כותב.

עברנו עוד שנה

יוסי כבר בכיתה ה'. יוסי משתעמם בשיעורים ובמקום ללמוד הוא כבר מתחיל להפריע - שהרי כמה שנים האמת לשבת ולהעביר את הזמן בחלומות?!

יוסי היום מרגיש נחות מאוד, הדימוי העצמי שלו נמצא בתחתית, גם בחברה התוססת הוא מאבד עניין.

ליוסי לא טוב בכיתה והוא מרבה להתלונן שהוא רוצה לעבור בית ספר. גם ההורים כבר נמאס מיוסי, כל היום רק תלונות ומצד שני הוא לא "רוצה לעזור לעצמו" גם המורה מספר שהוא לא עושה כלום בכיתה ורק מתלונן.

עם הזמן, יוסי נהפך להיות מרדן וחוצפן. כי רק כך הוא מקבל תשומת לב.

ההורים, שבעקבות התנהגותו והתדרדרותו של יוסי מוזמנים לשיחות עם מנהל בית הספר - יורדים עליו כל הזמן ומשפילים אותו.

יוסי מרגיש איום. אף אחד לא מבין אותו, בכיתה - קשה לו ללמוד והוא לא עושה כלום חוץ מלהפריע. המורה - מזמן את הוריו כל שבוע. בחברה - כבר הדביקו עליו סטיגמה של ילד עצלן. בבית - הוא הכבשה השחורה של המשפחה. בקיצור יוסי מרגיש אבוד!!!

מה יעשה הבן ולא יחטא?

עכשיו תענו לי אתם! מכאן ועד שיוסי ייהפך לילד נושר, הדרך קצרה או ארוכה?? לצערנו, הדרך קצרה - בסוף השנה הרי, יוסי

בפרקים הקודמים, הבנו שהדרך של הנער הנושר עברה ואפילו הייתי אומר "התגבשה" בבית הספר.

אני לא אומר שבית הספר הוא "גורם הנשירה", אך אפשר לומר בפירוש ואני מדייק בלשוני: בית הספר היה הקרקע הפורייה להתדרדרותו.

כמו כל הילדים, גם הילד הנושר למד ועבר דרך כל כיתות היסוד, הוא השתתף בכל השיעורים, ואפילו לפעמים הצטיין בחלק מהמבחנים.

אם לא היינו בודקים לעומק, לא היינו מגלים לעולם מה קרה לו ומה הייתה סיבת הנשירה. אולם לאחר שכבר נשר מהמערכת וכשבדקנו מה היו הגורמים לירידה הרוחנית והנפשית עד הנשירה, אנו מגלים שדווקא המקום שממנו היה צריך הילד לשאוב חינוך ודעת, דווקא המקום שהיה צריך לגרום לילד עליה לימודית ורוחנית - דווקא שם התחילה התדרדרותו.

שימו לב אך זה קרה!

יוסי הוא תלמיד בכיתה ב'. יוסי נחשב לתלמיד בינוני. בדרך כלל, הוא לא משתתף פעיל בשיעורים כי את החומר הנלמד הוא מבין רק ב-70%. גם ממוצע המבחנים של יוסי הוא 70%. בקיצור תלמיד בינוני! לגמרי רגיל, לא!? האמת היא שלא כל כך.

פרט לעובדה שיוסי לא תמיד מבין את מה שהמורה מלמד, ליוסי יש קושי נוסף: יוסי לא אוהב לכתוב.

כשאמא בודקת את מחברותיו והיא רואה שהן כתובות לחצאין, יוסי עונה לאמא ש: "המורה כל הזמן נותן לנו לכתוב וזה קשה לי".

אמא של יוסי לא בודקת יותר מדי ומאחר ואינה מאבחנת דידקטית או מרפאה בעיסוק, היא לא חושבת שיש לילד קושי כלשהו ופותרת את הבעיה ב-"הילד קצת מתפקד, בהחלט מותר לו. אולי גם קצת קשה לו, אבל לא נורא, הוא רק בכיתה ב' והוא עוד יגדל - בינתיים שהמורה שלו ילמד להסתדר איתו".

נתקדם עוד שנתיים...

יוסי כבר בכיתה ד'. הרמה הלימודית עלתה, הדרישות מיוסי גברו גם הם, והמוצאע שלו ירד ל-60%. ליוסי ממש קשה לכתוב ובדרך כלל המחברות והחוברות שלו כמעט ריקות. "אולי לא כותבים בכיתה..." חושבת לפעמים אמא של יוסי, שהיא נזכרת לבדוק לו את התיק.

המורה שרואה את מצב הילד, ובשיחות עם

בדיחות הדעת

רב בית נכנסת יוצא בליל ז' חשון

לחפש מניין לתפילה ערבית, מנסה ומחפש אך לשוא. לפתע עוברים שני אנשים רחוקים מתומ"צ, והרב מבקש ומפציר בהם: "בואו להשלים מניין ערבית", אך הם משיבים שהם לא מאמינים בכלום, ולכן הם לא מעוניינים להתפלל, הרב אומר להם כדאי לכם, היום מתחילים לבקש על הגשם וזו תפילה מאוד חשובה, עונים לו השניים: נראה לך שרשעים כמונו יכולים להביא גשם? עונה להם הרב: "אנשים כמוכם הביאו מבוול לעולם, אז גשם לא תביאו?"

זמנים

לך לך תשע"ח

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
17:18	17:34	17:26	17:37
18:30	18:31	18:30	18:32
19:09	19:06	19:07	19:10

הפטרה

ישעיה פרק מ', כז - מ"א, טז - למה תאמר יעקב

יו"ע י"י מוסדות "הוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 ת.ד. 57669 - 02

טל' 02-5812210 פקס 02-5812252

לקבלה בדוא"ל ולתגובות כתבו לנו:

5812210@gmail.com

Breslev.co.il

בס"ד

העלון שמממס את אור האמונה לביתך

חוט של חסד

זה נקשרת תורה

חוט של חסד - העלון השבועי להשתתפות בהוצאות קודש: 02-5812210